

SÉTA MARTONVÁSÁRON

BRUNSZVIK-KASTÉLY ÉS PARKJA

2020. október 29.

Az Ezüstnet Egyesület és az Újbuda 60+ néhány tagja (11 fő) ellátogattunk Martonvásárra ezen a borongós őszi napon. Az Agroverzumban - amely most a központi épület -, várt ránk az idegenvezető a megbeszélte időpontban. Innen indultunk megtekinteni a látnivalókat, melyet nagy hozzáértéssel mutatott be. Egy darabka Anglia elevenedik meg Martonvásáron, az angol-neogót stílusú Brunszvik – kastélyt és elképesztően szép parkját látogatva.

Martonvásár járási székhely Fejér Megyében, a megye második legkisebb közigazgatási területű városa. A város Budapesttől 30 km-re, a Bp.- Székesfehérvár vonalon található, könnyen megközelíthető közúton és vasúton egyaránt.

A város a **Brunszvik** – családnak köszönhetően különleges helyet foglal el a magyar történelemben. A mai Martonvásár kialakulását a Brunszvik családnak köszönheti, melynek tagjai az 1700-as évek második felében igazi honfoglalói elszántsággal telepítették újra a kihalt falut és teremtettek ismét civilizációt az elvadult, mocsaras és kopár pusztán. Brunszvik Antal Mária Teréziától kapta a grófi rangot és a martonvásári birtokot. A kastély mai külseje az 1870-es neogótikus stílusú átépítések alkalmából alakult ki. Az egyetemes épület szabálytalan alaprajza, csúcsíves, nagy ablakai, a karcsú tornyok, támpillérek, fiatornyok, pártázatok együttese igazi romantikus hangulatot teremt.

1893-ban a Brunszvik család eladta a birtokot és egy rövid ideig József főherceg birtokában is volt, majd 1898-tól Dréher Antal sörgyárosé lett a kastély és a birtok. Az épületben az 1920-as években kisebb átalakítások történtek, a Dréher család egészen 1945-ig birtokolta. A háborús károk után pedig az 1970-es években Budai Aurél tervei szerint állították helyre az 1953 óta a Tudományos Akadémia kezelésében lévő épületet.

A kastély építésével együtt kezdték el telepíteni az **angolparkot**. Brunszvik Ferenc paradicsommá varázsolta az addig kietlen pusztaságot.

A 68 hektáros kastélyparkban - mely 1954 óta természetvédelmi terület – közel 400 féle fásszárú növényfajta található, lombhullatók és örökzöldek egyaránt. A park fái között megtalálható a mocsári ciprus, páfrányfenyő, a juhar, és a platán. a hársak közé amerikai szivarfát, balkáni vadgesztenyét ültettek. A park központjából kifelé haladva kőris-jéger, tölgy-kőris ligeterdő, mandulaültetvényeket telepítettek.

A közel 70 hektáros gyönyörű park közepén átfolyó Szent László patak vízének felduzzasztásával kis tavat alakítottak ki, benne szigetet. A szigetet a mezei juhar, a mézgás éger és a magas kőrisek hatalmas példányai teszik árnyassá. A park érdekessége egy koros mocsári ciprus, mely már az 1800-as évek elején is meglehetett.

Jellegzetessége a talajból kiálló légyökerek tömege, amelyek segítségével az oxigénhiányos mocsári környezetből kiemelkedve biztosítani tudja gyökereinek az oxigént. Az itt lévő mocsári ciprus törzs körmérete meghaladja a 4 métert.

Romantikus sétaút és kis fahíd vezet a szigetre, ahol egy nagy hangversenykertet alakítottak ki. A színpad fölé **Beethoven** hatalmas mellszobra emelkedik.

A park minden évszakban más arcát mutatja, elbűvölőek a tavaszi, nyári virágba borult rétek, az őszi vadító színei. Télen a jégbe fagyott tó, a zúzmarás ágak varázslatos látványáért érdemes meglátogatni az arborétum szerű, szépen gondozott parkot.

A nagy német zeneszerzőt, **Beethoven** a környezet szépsége mellett, elsősorban a Brunszvik család hölgytagjaihoz, különösképpen **Jozefinhez** fűződő barátsága vonzotta Martonvásárra. A nagy zenekedvelő Brunszvik család a XIX. század első éveiben többször is vendégül látta a zeneszerzőt, több műve is itt született, többek között az Apassionata szonáta.

A kastélyban kialakított Beethoven Emlékmúzeumban a család nőtagjainak Beethovennel folytatott levelezését, valamint a művész és a család életével kapcsolatos dokumentumokat mutatják be. Látható többek között a zeneszerző hajtincse, szoborportréja és arcképe. Megismerhetjük magyar vonatkozású műveit és egyéb magyarországi kapcsolatait is. A múzeum legértékesebb látnivalója **Beethoven zongorája**, ill. személyes **levelezése** a Brunszvik családdal.

Az egykori főúri rezidencia ma a Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományi Kutatóközpontjának ad otthont.

Lejegyezte: Makszin Mátyásné